

CUKRARNA

Sporočilo za medije

Ljubljana, 28. 11. 2025

ART VITAL – 12 let tandem Ulay / Marina Abramović

V Cukrarni bomo v nedeljo, 30. 11. 2025, odprli razstavo **ART VITAL – 12 let tandem Ulay / Marina Abramović**.

Razstava **ART VITAL – 12 let tandem Ulay / Marina Abramović** v Cukrarni bo na ogled do 3. 5. 2026 in predstavlja prvi doslej najobsežnejši prikaz njunega dvanajstletnega sodelovanja – od prvega performansa *Relation in Space* (1976) na Beneškem bienalu do simboličnega slovesa *The Great Wall Walk* (1988). Ulay in Marina Abramović sta imela ključno vlogo pri oblikovanju razvoja performansa kot umetniške prakse in sta pustila neprecenljiv pečat v umetnostnozgodovinskem diskurzu 20. stoletja.

Ulay / Marina Abramović: *Relation in Time*. Performans (17 ur). Studio G7, Bologna, Italija 1977. Foto © Ulay / Marina Abramović. Z dovoljenjem arhiva Marine Abramović.

Fotografija je dostopna prek povezave »Gradivo za medije« na spletni strani razstave.

SPREMNO BESEDILO

Razstava *ART VITAL – 12 let tandem Ulay / Marina Abramović* predstavlja ikonično umetniško partnerstvo med Marino Abramović (1946, Beograd) in Ulayem – Frankom Uwejem Laysiepnom (1943, Solingen – 2020, Ljubljana). Umetnika sta med letoma 1976 in 1988 skupaj živela in delala, pri tem pa sta svojo umetniško prakso spajala z vsakdanjim življenjem; tako sta izzivala konvencionalne predstave o avtorstvu in identiteti. Njuna zgodovino performansa ključna dela so preizkušala ranljivost, odpornost in soodvisnost ter odražala intenzivno prepletanje skupnega življenja in ustvarjalnega procesa.

Marina Abramović in Ulay sta pet let živela in potovala v Citroënovem kombiju: brez stalnega ateljeja ali doma sta se popolnoma prepustila svoji umetniški poti. Njuno sodelovanje se je začelo s performansom *Relation in Space* (1976), v katerem sta raziskovala vzdržljivost, zaupanje in ranljivost, vrhunec pa je doseglo z njunim razvpitim trimesečnim pohodom po Kitajskem zidu, ki je dokumentiran v filmu *The Lovers: The Great Wall Walk* (1988).

Pričujoča razstava vključuje videe, fotografije, objekte iz performansov, risbe, skice, pisma ter dokumentarne in dneviške zapise. Z njihovo pomočjo osvetljuje tako javne performanse kot intimne procese, ki so jih spremljali, ter ponuja dragocen vpogled v metode, s katerimi sta Marina Abramović in Ulay na novo opredelila dinamiko umetniškega tandem in strategije samopredstavitve. Njuna praksa je radikalno preizpraševala konvencionalne predstave o avtorstvu ter mejah med umetnostjo in življenjem.

Razstava se razprostira po vseh galerijskih prostorih in nadstropjih. Postavitve umetniških del je zasnovana kot zaporedje prostorsko povezanih poglavij ene same, kompleksne pripovedi. Ljubljana ima v tej zgodbi poseben pomen – tu je Ulay preživel zadnje desetletje svojega življenja. Predstavitev skupne zapuščine obeh umetnikov v galeriji Cukrarna tako nosi simbolno in čustveno dimenzijo: združuje umetnost, spomin in izkustvo ter odpira prostor za razmislek o partnerstvu, ki še danes odmeva kot vitalno in transformativno poglavje v zgodovini sodobne umetnosti. Obiskovalcem razstava omogoča srečanje z doslej še nerazstavljenimi dokumenti in umetniškimi deli Marine Abramović in Ulaya, z metodami in idejami, ki so oblikovale njuno prakso, ter z izkušnjo ključnih trenutkov iz njunega bogatega skupnega opusa.

Projekt je nastal v produkciji Muzeja in galerij mesta Ljubljane/Cukrarne in v tesnem sodelovanju z Marino Abramović, Sydney Fishman iz Arhiva Marine Abramović in Leno Pislak iz Fundacije ULAY, ob podpori več ustanov (macLYON, Akron Art Museum, Kunstmuseum Bern, Kröller-Müller Museum), pa tudi številnih drugih partnerjev, sponzorjev in sodelavcev.

REPERFORMANSI

Reperformansi so živi del razstave. Ikoničnim performansom vdahnejo novo življenje, izostrijo naše zavedanje, da se zgodovina nadaljuje z nami in skozi nas, ter iz umetnosti performansa ustvarjajo polje, na katerem se dogajajo družbene spremembe. Katarina Stegnar in Primož Bezjak sta se v okviru priprav za nastop udeležila delavnice *Cleaning the House*, ki je potekala na Inštitutu Marine Abramović v grškem Kariesu. Umetnika pet dni nista jedla, govorila ali brala, ves čas sta bila tudi brez ure, telefona in drugih elektronskih naprav. V času delavnice sta opravila več daljših vaj, s katerimi sta krepila fokus, vzdržljivost in koncentracijo.

Zgodovinske performanse Ulaya in Marine Abramović v okviru projekta *ART VITAL* ponovno izvajata Katarina Stegnar in Primož Bezjak.

Urnik:

Torek, 9. 12. 2025 ob 18:30 – *Work Relation*,

Torek, 16. 12. 2025 ob 20:00 – *A Similar Illusion*,

Sobota, 10. 1. 2026 ob 18:30 – *Work Relation*,

Sobota, 24. 1. 2026 ob 20:00 – *A Similar Illusion*,

Nedelja, 1. 2. 2026 ob 19:30 – *Breathing In / Breathing Out*,

Nedelja, 22. 2. 2026 ob 20:00 – *A Similar Illusion*

Novi datumi po februarju bodo sproti objavljeni v času trajanja razstave.

PUBLIKACIJE OB RAZSTAVI (KATALOG IN FOTOKNJIGA)

Fotoknjiga *Love. Hate. Forgiveness* vključuje fotografije iz dvanajstih let skupnega življenja in prinaša vpogled v burno obdobje po njunem razhodu ter pogovor med Marino Abramović in Leno Pislak. Na voljo od 30. 11. 2025 v spletni trgovini <https://shop.mgml.si/> ali na recepciji Cukrarne.

Cena: 19,80 EUR

Katalog *ART VITAL: 12 let tandem Ulay / Marina Abramović* (izdajata Muzej in galerije mesta Ljubljane/Cukrarna in Verlag der Buchhandlung Walther und Franz König) vsebuje bogato vizualno in arhivsko gradivo ter poglobljene študije o njunem skupnem ustvarjanju, ki prepleta umetnost in življenje, raziskuje meje telesa, odnosa in avtorstva ter razkriva, kako sta Ulay in Abramović s svojim delom zaznamovala zgodovino sodobne umetnosti. Strokovne članek so prispevali Alenka Gregorič, Felicitas Thun-Hohenstein, Elisabeth von Samsonow, Amelie Jones, Bojana Kunst, Suzana Milevska, Diedrich Diederichsen, Sabine Priglinger, Michael Klein, Hana Ostan-Ožbolt-Haas, Matthieu Lelièvre in Kurt Kladler. Na voljo od 30. 11. 2025 v spletni trgovini <https://shop.mgml.si/> ali na recepciji Cukrarne.

Cena slovenske izdaje: 45, 00 EUR

Cena angleške izdaje: 55, 00 EUR

NOVINARSKE AKREDITACIJE

Fotografije in sporočila za javnost so dostopni na spletni strani razstave >>

<https://cukrarna.art/sl/program/razstave/33/ulaymarina-abramovic/#press-kit> v razdelku »gradiva za medije«. Novinarske akreditacije je potrebno urediti s PR službo galerije, najmanj tri delovne dni pred obiskom.

Za več informacij pišite na info@cukrarna.art

DAN ODPRTJA

Javnega otvoritvenega dogodka ne bo. Na dan odprtja, 30. 11. 2025, bo ogled razstave brezplačen, vendar bo potrebna predhodna rezervacija vstopnice.

KOLOFON

Kustosinji: Alenka Gregorič, Felicitas Thun-Hohenstein

Produkcija: Muzej in galerije mesta Ljubljane/Cukrarna

V sodelovanju: Ulay Foundation z Leno Pislak, arhiv Marine Abramović s koordinatorko Sydney Fishman

Program reperformansov: Billy Zhao, Rebecca Davis – Inštitut Marine Abramović; Mara Anjoli Vujić, Alenka Gregorič – Cukrarna; Performerja: Primož Bezjak, Katarina Stegnar.

Vodja projekta: Eva Bolha; Koordinacija in produkcija: Cathy Koutsavlis, Rosa Lux; Vodja komunikacij in strateških partnerstev: Nejc Kovačič; Marketing in odnosi z javnostmi: Mojca Podlesek; Podpora pri odnosih z javnostmi: Karin Samsa; Produkcija: Janja Buzečan, Marija Veljanovska Nemec, Neža Vengust; Pedagoški programi: Nina Vošnjak; Oblikovanje razstave: Prostorske prakse – Katarina Čakš, Pavlina Košir; Svetovanje pri oblikovanju razstave: Rok Žnidaršič, Jerneja Fischer Knap; Vizualna podoba in oblikovanje: Ajdin Bašić; Tehnična podpora pri grafičnem oblikovanju: Špela Razpotnik, Špela Banko; Fotografski in video materiali: Arhiv Marine Abramović, Fundacija ULAY; Tehnična ekipa: Jože Kalan, Martin Lovšin, Bert Prelec, Žan Rantaša, Andrej Črepinšek, Borut Wenzel, RPS d.o.o., Peter Superti; Video produkcija: Ramon Coelho; Razstavna oprema: RPS d.o.o., Eidotech GmbH, O.K.VIR d.o.o.

Iskrena zahvala institucijam in zasebnim zbirkam za njihovo izposojlo in sodelovanje: Arhiv Marine Abramović; Fundacija ULAY; Musée d'art contemporain de Lyon; Akron Art Museum, Ohio; Zbirka Dačić Hamburg; Kröller-Müller Museum, Otterlo; Kunstmuseum Bern

Generalna pokroviteljja

STRABAG
WORK ON PROGRESS

VISA

Glavna pokroviteljja

 triglav StratKom

Pokroviteljja

 VARUH ZDRAVJA
VZAJEMNA

 energetika ljubljana
skupina Javni holding Ljubljana

Glavna medijska partnerja

DELO

 **RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA**

Medijski partnerji

 europakat

TAMTAM

 **MEDIA
BUS**

MLADINA

 DPG

Partnerji

STO
SLOVENSKA
TURISTIČNA
ORGANIZACIJA

**I FEEL
SLOVENIA**

 Ljubljana
Turizem Ljubljana

 **Ljubljana
Airport**

Uradna prodaja vstopnic

mojekarte.si

Razstavo omogočata

 Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

 LJUBLJANA
SELENIA

 unesco
Dobrovolje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Cukrarna je del javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML).